

Betænkning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 10. februar 2021

Betænkning og indstilling

om

ændring af forretningsordenen for Folketinget

(Oprettelse af Epidemiudvalget som nyt stående udvalg)

1. Baggrund

Sundheds- og ældreministeren har 22. december 2020 fremsat L 134, Forslag til lov om epidemier m.v. (epidemi-loven). Lovforslaget skal træde i kraft den 1. marts 2021, hvor den nuværende epidemilov ophæves.

Regeringen og et bredt flertal blandt Folketingets partier (S, V, RV, SF, EL, KF, LA, ALT og Susanne Zimmer (UFG)) har derfor indgået en stemmeaftale om en ny epidemilov, der skal sikre borgernes og Folketingets mulighed for indsigt i den sundhedsfaglige rådgivning, som regeringen modtager. Det foreslås i aftalen, at der oprettes et nyt stående folketingsudvalg, der får til opgave at føre en særlig parlamentarisk kontrol, for så vidt angår de regler, der skal udstedes i medfør af udvalgte bestemmelser i den nye epidemilov.

Lovforslaget indeholder i kapitel 4 (§§ 9-11) bestemmelser om parlamentarisk kontrol med anvendelsen af bemyndigelsesbestemmelser. Det fremgår bl.a., at vedkommende minister alene kan fastsætte regler i medfør af en række af lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser, hvis indholdet af reglerne sammen med en indstilling fra Epidemikommissionen forinden er forelagt for et af Folketingets nedsat udvalg og udvalget ikke har udtalt sig imod reglernes udstedelse (§ 9, stk. 1).

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det vil være op til Folketinget at etablere det udvalg, som skal varetage den parlamentariske kontrol med anvendelsen af de udvalgte bemyndigelsesbestemmelser, og at Folketingets forretningsorden forudsættes ændret, hvis lovforslaget vedtages.

På baggrund heraf fremsættes i denne betænkning og indstilling forslag til ændring af Folketingets forretningsorden, hvorefter Folketinget opretter et epidemiudvalg som et nyt stående udvalg.

2. Den politiske aftale

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Susanne Zimmer (UFG) indgik den 18. december 2020 en stemmeaftale om en ny epidemilov.

Det fremgår bl.a. af aftalen, at aftalepartierne er enige om, at visse bestemmelser i loven skal underkastes en parlamentarisk kontrol ved at indføre krav om, at der skal ske forelæggelse for et folketingsudvalg forud for udmøntning af en række ministerbemyndigelser, der er særligt indgribende, som f.eks. forsamlingsforbud og restriktioner for f.eks. erhvervslivet.

Det fremgår desuden af aftalen, at de bekendtgørelser, der omfattes af modellen for parlamentarisk kontrol, skal forsynes med en udløbsklausul.

Det fremgår videre af aftalen, at der skal være automatisk domstolsprøvelse ved individuelle påbud om foranstaltninger, som har karakter af frihedsberøvelse, og obligatorisk administrativ efterprøvelse af tvangsforanstaltninger.

Lovforslag nr. L 134 udmønter den lovgivningsmæssige del af stemmeaftalen.

Der henvises i øvrigt til L 134, almindelige bemærkninger, afsnit 1.2.

3. Særlig parlamentarisk kontrol med anvendelsen af visse bemyndigelsesbestemmelser

Det følger af § 9 i lovforslag om epidemier m.v. (epidemi-loven), at der skal indføres en særlig parlamentarisk kontrol med udvalgte bestemmelser i loven. Det sker, i form af at en ministers fastlæggelse af regler i henhold til udvalgte bemyndigelsesbestemmelser skal forelægges et folketingsudvalg, inden reglerne udstedes.

Det foreslås, at den særlige parlamentariske kontrolordning skal omfatte følgende ministerbemyndigelser:

- Kategorisering af en alment farlig sygdom som en samfundskritisk sygdom (§ 2, stk. 6, 1. pkt.)
- Fastsættelse af regler om, at private i særlige tilfælde kan bistå med at varetage myndighedsopgaver i henhold til loven (§ 3, stk. 2)
- Delegation af beføjelser fra en minister til andre myndigheder (§ 3, stk. 3)
- Fastsættelse af regler for hele eller dele af landet om forbud mod, at flere personer befinder sig på samme sted (forsamlingsforbud) (§ 24, stk. 1)
- Fastsættelse af regler om, at en flerhed af personer, der har befundet sig på steder m.v. med konstateret smitte, skal lade sig undersøge og isolere (§ 28)
- Fastsættelse af regler for hele eller dele af landet om restriktioner for og forbud mod adgang til behandlings-, pleje- og omsorgsinstitutioner m.v. (§ 30)
- Fastsættelse af regler for hele eller dele af landet om restriktioner for og forbud mod brug af eller adgang til offentlige institutioner, faciliteter m.v. (§ 32)
- Fastsættelse af regler for hele eller dele af landet om restriktioner for og forbud mod brug af eller adgang til offentlige og private dagtilbud, skoler og andre uddannelsesinstitutioner (§ 34)
- Fastsættelse af regler for hele eller dele af landet om restriktioner for eller forbud mod adgang til transportmidler (§ 35)
- Fastsættelse af regler for hele eller dele af landet om restriktioner for eller forbud mod brug af eller adgang til lokaler og lokaliteter, som fysiske eller juridiske personer råder over, og hvortil offentligheden har adgang (§ 36)
- Fastsættelse af regler for hele eller dele af landet om krav om anvendelse af personlige smitteforebyggende midler i det offentlige rum (§ 37)
- Generelle regler om krav om undersøgelse (test), isolation m.v. for indrejsende (§ 40)
- Fastsættelse af krav om, at juridiske personer skal registrere bestemte relevante oplysninger (§ 49, stk. 4)
- Indførelse af yderligere oplysningspligter (§ 49, stk. 5)
- Fastsættelse af yderligere regler om behandling af personoplysninger (§ 53)
- Fastsættelse af regler, der fraviger rettigheder og forpligtelser i anden lovgivning, og fastsættelse af særlige foranstaltninger med henblik på at sikre vareforsyningen (§ 55, stk. 1 og 2, og §§ 56-58).

Den særlige parlamentariske kontrol af de nævnte ministerbemyndigelser skal udføres af et af Folketinget nedsat udvalg.

Vedkommende minister kan alene fastsætte regler i medfør af lovens § 2, stk. 6, 1. pkt., § 3, stk. 2 og 3, § 24, stk. 1, §§ 28, 30, 32, 34-37 og 40, § 49, stk. 4 og 5, § 53, § 55, stk. 1 og 2, og §§ 56-58, hvis indholdet af reglerne sammen med en indstilling fra Epidemikommisionen forinden er forelagt for et af Folketinget nedsat udvalg og udvalget ikke har udtalt sig imod reglernes udstedelse.

Ophævelse, lempelse eller uvæsentlige ændringer af allerede fastsatte regler er ikke omfattet.

Foreligger der en overhængende og akut fare for eller trussel mod folkesundheden, kan vedkommende minister udstede reglerne uden forudgående forelæggelse for udvalget. I så fald skal ministeren uden unødigt ophold efter udstedelsen af reglerne forelægge disse for udvalget. Udtaler udvalget sig herefter imod reglerne, skal ministeren ophæve reglerne.

Vedkommende minister kan fastsætte en rimelig frist for, hvornår udvalget senest skal tilkendegive, om udvalget udtaler sig imod reglerne.

Lovforslag nr. L 134 indeholder i §§ 10 og 11 forpligtelser for vedkommende minister til at orientere folketingsudvalget, hvis ministeren ikke vil følge en indstilling fra Epidemikommisionen, og om offentliggørelse af Epidemikommisionens indstillinger.

Epidemikommisionens indstillinger om, hvorvidt der bør fastsættes regler i medfør af §§ 2, stk. 6, 1. pkt., § 3, stk. 2 og 3, § 24, stk. 1, §§ 28, 30, 32, 34-37 og 40, § 49, stk. 4 og 5, § 53, § 55, stk. 1 og 2, og §§ 56-58, offentliggøres af vedkommende minister. Skal der ske forelæggelse for eller orientering af et af Folketinget nedsat udvalg efter lovens §§ 9 og 10, skal indstillingen offentliggøres hurtigst muligt efter forelæggelsen eller orienteringen.

Der henvises til L 134, §§ 9-11, og til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2.1.

4. Forelæggelse af regler for folketingsudvalget

Det fremgår af lovforslaget (L 134), at det vil være et krav for udstedelse af bekendtgørelser i medfør af de bemyndigelsesbestemmelser i epidemiloven, der er omfattet af den parlamentariske kontrol, at indholdet af reglerne forud for udstedelsen er blevet forelagt for et af Folketinget nedsat udvalg sammen med indstillingen fra Epidemikommisionen om, hvorvidt reglerne bør udstedes. Hvis udvalget udtaler sig imod, vil den pågældende minister ikke kunne udstede reglerne.

Der er ikke lagt op til, at det vil være et krav, at udvalget får forelagt et egentligt udkast til den pågældende bekendtgørelse, idet oplysninger om indholdet af reglerne vil kunne gives på anden måde, herunder mundtligt.

Pligten til at forelægge for udvalget vil ikke omfatte ophævelse, lempelse eller uvæsentlige ændringer af allerede fastsatte regler.

Det fremgår også af lovforslaget, at foreligger der en indstilling fra Epidemikommisionen om, at reglerne bør oprettholdes, og vælger ministeren alligevel at ophæve eller lempe reglerne, vil ministeren derimod have pligt til at orientere udvalget, jf. nærmere nedenfor. Vedkommende minister vil i øvrigt kunne foretage uvæsentlige ændringer af allerede udstedte regler, herunder foretage uvæsentlige skærper og præciseringer, uden at forelægge ændringerne for udvalget.

Det vil være op til ministeren at vurdere, om påtænkte ændringer er uvæsentlige, men udvalget vil efterfølgende kunne udtale kritik af ministeren, hvis udvalget ikke er enig i vurderingen. Er det tvivlsomt, om reglerne er uvæsentlige, forudsættes det, at ministeren forelægger reglerne for udvalget.

get. Forelæggelsen vil i givet fald eventuelt kunne foregå skriftligt.

Erfaringerne med covid-19-epidemien har vist, at der kan opstå behov for med ganske kort varsel at indføre regler, der skal sikre, at en epidemi ikke kommer ud af kontrol. Det foreslås, at der indføres en mulighed for, at forelæggelsen undtagelsesvis kan foregå, efter at reglerne er udstedt.

Det fremgår videre af lovforslaget, at vedkommende minister skal kunne udstede regler uden forudgående forelæggelse for de af Folketinget nedsatte udvalg, hvis der foreligger en overhængende og akut fare for eller trussel mod folkesundheden. Det vil eksempelvis kunne være relevant at anvende denne mulighed, hvis en epidemi er ved at komme ud af kontrol og de regler, som skal bringe epidemien under kontrol, må antages helt eller delvis at miste deres effekt, hvis de først udstedes efter forelæggelsen for udvalget. Det ville også kunne være relevant at bruge muligheden i situationer, hvor der foregår hamstring af samfundskritiske varer, f.eks. lægemidler fra apoteker, eller hvor smitten introduceres i Danmark ved en pludselig begivenhed, f.eks. et angreb.

Det vil være vedkommende minister, der vurderer, om betingelserne for at undlade forudgående forelæggelse er opfyldt. Udvalget vil dog efterfølgende kunne udtale kritik af ministeren, hvis udvalget ikke er enig i ministerens vurdering.

Hvis reglerne er fastsat uden forudgående forelæggelse for udvalget, fordi der forelæ en overhængende og akut fare for eller trussel mod folkesundheden, foreslås det i lovforslaget, at vedkommende minister uden unødigt ophold skal forelægge reglerne for udvalget. Det forudsættes, at ministeren i den forbindelse redegør for, hvorfor forelæggelsen ikke kunne finde sted forud for udstedelsen af reglerne. Udtaler udvalget sig i forbindelse med den efterfølgende forelæggelse imod reglerne, foreslås det, at ministeren skal ophæve reglerne. Forelæggelsen vil i øvrigt skulle gennemføres på samme måde, som hvis den havde fundet sted forud for fastsættelsen af reglerne. Den efterfølgende forelæggelse vil skulle foretages uden unødigt ophold. Herved sikres det, at den periode, hvor reglerne gælder, selv om de ikke har været forelagt for udvalget, bliver så kort som overhovedet muligt.

Hvor hurtigt reglerne vil skulle forelægges for udvalget, vil afhænge af de konkrete omstændigheder, og det vil i den forbindelse også kunne spille ind, hvilke andre opgaver i relation til den overhængende og akutte fare for eller trussel mod folkesundheden vedkommende minister skal løse. Det forudsættes imidlertid, at forelæggelse som altovervejende hovedregel sker samtidig med udstedelse af reglerne og senest inden 1-2 dage herefter.

Det foreslås i lovforslaget, at vedkommende minister både ved forudgående og efterfølgende forelæggelser skal kunne fastsætte en rimelig frist for, hvornår udvalget senest skal tilkendegive, om udvalget udtaler sig imod reglerne.

Fristen vil skulle fastsættes under hensyntagen til på den ene side, at udvalget får tid til at forholde sig til reglerne, og på den anden side under hensyntagen til den eventuelle hastende karakter af reglerne. Efter omstændighederne vil der

kunne fastsættes en meget kort frist. Foreligger der ikke en tilkendegivelse fra udvalget inden fristens udløb, og er der ikke indgået en aftale om at udsætte fristen, vil ministeren kunne udstede reglerne. Det vil således ikke være et krav for at fastsætte reglerne, at udvalget er vendt tilbage i anledning af forelæggelsen.

Forelæggelsen af regler for udvalget og udvalgets tilbagemelding til ministeren vil skulle ske inden for rammerne af Folketingets forretningsorden. Det forudsættes, at forelæggelsen både vil kunne foregå mundtligt på et møde og skriftligt. Det forudsættes dog, at forelæggelsen i almindelighed foregår på et møde. Skriftlig forelæggelse vil f.eks. kunne være relevant, hvis der er tale om mindre omfattende ændringer af allerede udstedte regler, eller hvis det af kalendermæssige grunde ikke er muligt at afholde et møde.

Har vedkommende minister lagt op til, at forelæggelsen skal foregå skriftligt, men ønsker udvalget sagen drøftet på et møde, vil udvalget kunne indkalde ministeren. Det vil som nævnt være en betingelse for at udstede regler i medfør af de bemyndigelsesbestemmelser, der er omfattet af den særlige parlamentariske kontrol, at der sker forelæggelse for udvalget. Det er derfor afgørende, at der er mulighed for, at vedkommende minister kan foranledige, at udvalget mødes med henblik på forelæggelse. Det forudsættes derfor, at udvalget indkalder ministeren til drøftelse i udvalget, hvis ministeren anmoder herom, med henblik på en mundtlig forelæggelse.

Det fremgår af lovforslaget, at det er vigtigt, at drøftelserne i det af Folketinget nedsatte udvalg i forbindelse med forelæggelser kan foregå formfrit og i et rum, hvor der kan være en fortrolig drøftelse om, hvilke initiativer der bør tages som led i håndteringen af den alment farlige eller samfundskritiske sygdom. Der vil også kunne være et hensyn til at undgå, at drøftelser i udvalget om eksempelvis nedlukninger af butikker fører til hamstring.

Det forudsættes derfor, at forelæggelsen finder sted på et lukket udvalgmøde.

Det forudsættes også i lovforslaget, at de regler, vedkommende minister agter at udstede, og indstillingen fra Epidemikommissionen ikke nødvendigvis vil skulle foreligge på skrift i forbindelse med mundtlige forelæggelser, idet oplysningerne herom i stedet vil kunne gives mundtligt på mødet i udvalget. Det forudsættes dog, at vedkommende minister i videst muligt omfang giver udvalget oplysningerne på skrift, og at dette sker i så god tid som muligt forud for mødet, samt at oplysningerne kun i meget hastende tilfælde ikke udleveres på skrift senest under mødet. Det bemærkes, at hvis oplysningerne om kommissionens indstilling gives mundtligt på mødet, vil indstillingen efterfølgende skulle nedskrives med henblik på offentliggørelse, jf. nedenfor.

Det forudsættes, at udvalgets tilbagemelding til vedkommende minister vil kunne gives som et skriftligt svar eller eksempelvis, ved at formanden for udvalget i forbindelse med en mundtlig forelæggelse konstaterer, at der ikke er flertal i udvalget for en udtalelse imod de regler, som ministeren vil udstede. Det forudsættes i begge tilfælde,

at det oplyses udtrykkeligt, hvis udvalget udtaler sig imod reglerne. Fremgår dette ikke, vil ministeren kunne lægge til grund, at udvalget ikke udtaler sig imod, og dermed fastsætte reglerne. Det forudsættes desuden, at det oplyses, hvilke medlemmer der udtaler sig imod fastsættelsen af reglerne.

De nærmere procedurer i forbindelse med forelæggelse af sager for udvalget vil i øvrigt kunne aftales mellem vedkommende minister og udvalget.

Der henvises i øvrigt til L 134, almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.2.4.

5. Epidemikommisionen

Det fremgår af lovforslaget, at sundheds- og ældreministeren nedsætter en ny national epidemikommision, som af egen drift eller efter anmodning skal rådgive sundheds- og ældreministeren og andre ministre om håndteringen af alment farlige og samfundskritiske sygdomme. Kommissionen vil herunder kunne indstille, at vedkommende minister fastsætter regler i medfør af epidemiloven, eller at allerede fastsatte regler ændres eller ophæves.

Epidemikommisionen foreslås at skulle have en rådgivende rolle. Kommissionen vil derfor ikke kunne bestemme, at der skal iværksættes tiltag, ligesom vedkommende minister vil kunne iværksætte tiltag, selv om kommissionen ikke har rådgivet herom, og selv om kommissionen indstiller, at sådanne tiltag ikke iværksættes.

Det foreslås imidlertid, at det skal være en betingelse for at fastsætte regler i medfør af bemyndigelsesbestemmelserne omfattet af den særlige parlamentariske kontrol, at der foreligger en indstilling fra kommissionen om, hvorvidt de pågældende regler bør udstedes.

Det foreslås derfor, at kommissionen skal have pligt til at afgive indstilling om, hvorvidt der bør fastsættes regler i medfør af disse bemyndigelsesbestemmelser, hvis vedkommende minister anmoder herom. Det forudsættes herudover, at vedkommende minister i almindelighed imødekommer anmodninger fra det folketingsudvalg, der står for den særlige parlamentariske kontrol, om at indhente en indstilling fra kommissionen.

For yderligere om Epidemikommisionens opgaver se lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.2.2.

6. Orientering af folketingsudvalget om Epidemikommisionens indstilling

Som det fremgår af afsnit 3 om den særlige parlamentariske kontrol med visse bemyndigelsesbestemmelser, skal vedkommende ministers ønsker om udstedelse af regler forelægges for et af Folketinget nedsat udvalg ledsaget af Epidemikommisionens indstilling. I de tilfælde, hvor vedkommende minister ikke ønsker at følge en indstilling fra Epidemikommisionen, skal vedkommende minister orientere udvalget.

I sådanne tilfælde skal ministeren hurtigst muligt orientere udvalget om kommissionens indstilling og om, at ministeren ikke vil følge den, medmindre kommissionens indstilling vedrører uvæsentlige ændringer af allerede fastsatte regler.

Pligten til at orientere udvalget vil alene gælde, hvis et flertal i kommissionen indstiller, at de pågældende regler fastsættes, ophæves eller lempes. Der vil således ikke være pligt til at orientere, hvis der er tale om, at et eller flere medlemmer, som ikke udgør et flertal, er af den opfattelse, at reglerne bør udstedes, ophæves eller lempes.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.2.5.

7. Krav om offentliggørelse af Epidemikommisionens indstillinger

Det fremgår af lovforslaget, at der skal være åbenhed om grundlaget for de regler, der udstedes i medfør af de bemyndigelsesbestemmelser i epidemiloven, der er omfattet af den særlige parlamentariske kontrol.

Det foreslås derfor, at en minister, der modtager en indstilling fra Epidemikommisionen om, hvorvidt der bør fastsættes regler i medfør af de bemyndigelsesbestemmelser, der er omfattet af den særlige parlamentariske kontrol, får pligt til at offentliggøre indstillingen. Det vil både gælde i tilfælde, hvor der skal ske forelæggelse for eller orientering af det af Folketinget nedsatte udvalg, jf. ovenfor, og i tilfælde, hvor der ikke skal ske orientering eller forelæggelse.

Der vil således eksempelvis også være pligt til at offentliggøre en indstilling om, at der ikke fastsættes regler, men hvor et mindretal i kommissionen er af den opfattelse, at reglerne bør fastsættes.

Der vil derimod ikke være pligt til at offentliggøre indstillinger om, hvorvidt der bør fastsættes regler i medfør af bemyndigelsesbestemmelser, der ikke er omfattet af den særlige parlamentariske kontrol.

Det forudsættes i lovforslaget, at offentliggørelse af kommissionens indstilling sker, snarest muligt efter at vedkommende minister har taget stilling til, hvad indstillingen giver anledning til. Agter vedkommende minister at fastsætte regler i medfør af den pågældende bemyndigelsesbestemmelse, vil der være pligt til at forelægge indholdet af reglerne for det af Folketinget nedsatte udvalg. I sådanne tilfælde bør offentliggørelse først finde sted, efter at der er sket forelæggelse for eller orientering af udvalget.

Hvis der skal ske forelæggelse for eller orientering af udvalget, foreslås det derfor, at indstillingen skal offentliggøres hurtigst muligt efter forelæggelsen eller orienteringen.

Det fremgår videre af lovforslaget, at der i forbindelse med offentliggørelsen af kommissionens indstilling samtidig vil kunne ske offentliggørelse af oplysninger om, hvordan vedkommende minister har stillet sig i forhold til de pågældende regler, og om udvalget har udtalt sig imod, herunder hvilke medlemmer der i givet fald er tale om.

I tilfælde, hvor vedkommende minister fastsætter regler på baggrund af indstillingen fra kommissionen, forudsættes det, at offentliggørelse som det helt klare udgangspunkt finder sted samtidig med udstedelsen af reglerne.

Er reglerne fastsat uden forudgående forelæggelse for folketingsudvalget, fordi der forelå en overhængende og akut fare for eller trussel mod folkesundheden, vil offentliggørel-

se dog skulle ske, hurtigst muligt efter at den efterfølgende forelæggelse for udvalget har fundet sted.

Offentliggørelse vil f.eks. kunne ske på vedkommende ministeriums hjemmeside.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2.6.

8. Nedsættelse af et epidemiudvalg i Folketinget og udvalgets sagsområde

Det fremgår af bemærkningerne til L 134 (Forslag til lov om epidemier m.v.), at det foreslås, at den særlige parlamentariske kontrol af de udvalgte bemyndigelsesbestemmelser skal foretages af et udvalg, der nedsættes af Folketinget. Det vil således være op til Folketinget at etablere udvalget.

Udvalget vil, jf. L 134, som følge af den brede kreds af emner, som bemyndigelsesbestemmelserne, der er omfattet af den særlige parlamentariske kontrol, vedrører, ikke kun skulle beskæftige sig med sundhedspolitik, men også med eksempelvis erhvervs-, rets-, transport-, undervisnings-, kultur- og uddannelsespolitiske emner. Samtidig vurderes det mest hensigtsmæssigt, at opgaven med at føre denne parlamentariske kontrol forankres i ét udvalg og ikke i forskellige udvalg. Det skyldes, at en sådan forankring kan bidrage til en sammenhængende og koordineret håndtering af den alment farlige eller samfundskritiske sygdom. Det forudsættes derfor, at opgaven placeres i et nyt udvalg.

Det forudsættes desuden i lovforslagets bemærkninger, at der bliver tale om et stående udvalg, så udvalget løbende kan være til rådighed, hvis der bliver behov for at udstede regler omfattet af den særlige parlamentariske kontrol, og så der bliver mulighed for, at udvalget løbende kan drøfte spørgsmål relateret til håndteringen af alment farlige og samfundskritiske sygdomme. Det forudsættes, at udvalget kommer til at bestå af 21 medlemmer.

Der henvises til L 134, almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.2.3.

Det foreslås på denne baggrund, at Folketinget nedsætter det i L 134 nævnte folketingsudvalg som et stående udvalg i henhold til Folketingets Forretningsordenens § 7.

Det fremgår af Folketingets forretningsordenens § 7, stk. 1, at Folketinget ved begyndelsen af hver folketingssamling nedsætter de i bestemmelsen nævnte 24 stående udvalg.

Det fremgår videre af § 7, stk. 2, at Udvalget for Forretningsordenen træffer beslutning om udvalgenes sagsområder og kan træffe beslutning om ændring af udvalgenes navne.

Oprettelsen af nye stående udvalg og nedlæggelse af eksisterende udvalg kræver derimod ændring af forretningsordenen

Folketinget opretter Epidemiudvalget som et nyt stående udvalg med vedtagelse af forslaget fremsat i denne betænkning.

Valg af medlemmer til udvalget foretages efter forretningsordenens § 36, hvorefter Folketingets valg af medlemmer til udvalg, kommissioner og hverv sker efter forholdstal (grundlovens § 52). Beregningen sker på baggrund af valg-

grupper anmeldt til formanden. Hver valggruppe meddeler, hvilke folketingsgrupper og medlemmer valggruppen består af, og hvem valggruppen har udpeget til de/det pågældende valg.

Fordelingen af formands- og næstformandsposter i udvalgene ved begyndelsen af en folketingssamling sker i praksis ved aftale mellem valggrupperne, jf. forretningsordenens § 8. Skal der foretages valg af formand eller næstformand i et udvalg i løbet af en folketingssamling, sker valget, jf. forretningsordenens § 8, stk. 2, på et møde i det pågældende udvalg efter reglerne i § 36, stk. 2. Afstemning kan dog undlades, hvis kun én er bragt i forslag og ingen gør indsigelse.

Udvalget for Forretningsordenen træffer med vedtagelsen af forslaget endvidere beslutning, jf. § 7, stk. 2, om Epidemiudvalgets sagsområde.

Da udvalget foreslås oprettet som et stående udvalg, indebærer dette bl.a., at Folketinget kan henvise lov- og beslutningsforslag til behandling i udvalget.

Det foreslås, at udvalgets sagsområde bliver: Parlamentarisk kontrol med anvendelsen af visse bemyndigelsesbestemmelser i epidemiloven. Sager vedrørende epidemiloven i øvrigt, herunder om at udrydde eller forebygge, forhindre, inddæmme og begrænse udbredelsen og indførelsen her i landet af smitsomme sygdomme, alment farlige sygdomme og samfundskritiske sygdomme.

Det indebærer, at Epidemiudvalgets opgaver for det første bliver at foretage den særlige parlamentariske kontrol med anvendelsen af bemyndigelsesbestemmelser i epidemiloven, som fremgår af epidemilovens kapitel 4 (§§ 9-11). Der henvises herom til afsnit 3.

Det indebærer endvidere, at Epidemiudvalgets sagsområde også omfatter andre sager vedrørende epidemiloven. Det vil sige, at udvalget kan behandle lov- og beslutningsforslag, som bliver henvist til behandling i udvalget, og at udvalget på linje med andre stående udvalg kan foretage kontrol af regeringen inden for udvalgets sagsområde. Udvalget kan i den forbindelse anvende almindelige parlamentariske redskaber som samrådsspørgsmål, spørgsmål til skriftlig besvarelse, ekspertmøder og høringer, studiebesøg m.m., ligesom udvalget kan modtage deputationer, som ønsker foretræde for udvalget.

Epidemiudvalgets sagsområde udgår herefter af Sundhedsudvalgets sagsområde. Der kan fremover være sager, som vedrører eller berører flere udvalgs sagsområder, og sådanne sager må placeres efter en konkret vurdering.

Herefter indstiller *udvalget* de i nedenstående forslag til folketingsbeslutning indeholdte ændringer af forretningsordenen til *vedtagelse*.

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for Folketinget (Oprettelse af Epidemiudvalget som nyt stående udvalg)

§ 1

I forretningsordenen for Folketinget, som vedtaget den 17. december 1953 og ændret senest den 12. september 2019, foretages følgende ændringer:

1) I § 7, stk. 1, indsættes efter nr. 5 som nyt nummer:

»6) Epidemiudvalget.«

Nr. 6-24 bliver derefter nr. 7-25.

2) I § 7, stk. 4, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Epidemiudvalget består af 21 medlemmer.«

3) I § 7, stk. 5, ændres »nr. 1-24« til: »nr. 1-25«, og »nr. 3-7, 9 og 11-24« til: »nr. 3-5, 7, 8, 10 og 12-25«.

§ 2

Folketingsbeslutningen træder i kraft den 1. marts 2021.

Bemærkninger til forslaget

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-3

Det foreslås i nr. 1, at der oprettes et nyt stående udvalg: Epidemiudvalget.

Udvalget får, jf. nr. 2, 21 udvalgsmedlemmer.

Udvalgets sagsområde bliver: Parlamentarisk kontrol med anvendelsen af visse bemyndigelsesbestemmelser i epidemi-loven. Sager vedrørende epidemiloven i øvrigt, herunder om at udrydde eller forebygge, forhindre, inddæmme og begrænse udbredelsen og indførelsen her i landet af smitsomme sygdomme, alment farlige sygdomme og samfundskritiske sygdomme.

Folketingets stående udvalg har, jf. forretningsordenen § 7, stk. 4, 29 medlemmer undtagen Udvalget for Forretningsordenen (21 medlemmer), Udvalget til Valgs Prøvelse (17 medlemmer), Finansudvalget (17 medlemmer) og Indfødsretsudvalget (17 medlemmer). Det fremgår af forretningsordenens § 7, stk. 5, at medlemmer, der er tilsluttet en folketingsgruppe, der ikke er repræsenteret ved medlemmer i de stående udvalg, har ret til at indtræde i to udvalg – dog med udtagelse af de nævnte 4 udvalg med mindre end 29 medlemmer – med ret til at deltage i forhandlingerne i det pågældende udvalg, dog uden stemmeret og uden ret til at fremsætte nogen udtalelse i betænkningen. Samme ret har et medlem, der ikke er tilsluttet en folketingsgruppe.

Det foreslås, at Epidemiudvalget med dets 21 medlemmer på dette punkt ligestilles med Udvalget for Forretnings-

ordenen, Udvalget til Valgs Prøvelse, Finansudvalget og Indfødsretsudvalget, og at medlemmer, der er tilsluttet en folketingsgruppe, der ikke er repræsenteret ved medlemmer i de stående udvalg, og et medlem, der ikke er tilsluttet en folketingsgruppe, ikke har ret til at indtræde i udvalget som anført ovenfor. Der henvises endvidere til, at det i bemærkninger til lovforslaget (L 134), side 21, er anført, »at et udvalg med færre end 29 medlemmer efter Sundheds- og Ældreministeriets må opfattelse anses for bedre egnet til at varetage den særlige parlamentariske kontrol, der foreslås indført, herunder have fortrolige drøftelser med sundheds- og ældreministeren og vedkommende minister om håndteringen af den alment farlige eller samfundskritiske sygdom. Det forudsættes derfor, at udvalget kommer til at bestå af 21 medlemmer.«

Nr. 3 er konsekvensændring som følge heraf.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit 8.

Til § 2

Det foreslås, at folketingsbeslutningen træder i kraft den 1. marts 2021 samtidig med lovforslag nr. L 134 om epidemiloven.

Folketinget nedsætter efter forslagets vedtagelse Epidemiudvalget, således at udvalget er funktionsdygtigt den 1. marts 2021.

Henrik Dam Kristensen (S) fmd. Karen Ellemann (V) Pia Kjærsgaard (DF) Kristian Hegaard (RV) Trine Torp (SF)

Mogens Jensen (S) Annette Lind (S) Jeppe Bruus (S) Leif Lahn Jensen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S)

Andreas Steenberg (RV) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Peder Hvelplund (EL) Susanne Zimmer (UFG) Sophie Løhde (V)

Karsten Lauritzen (V) Hans Christian Schmidt (V) Peter Skaarup (DF) Mai Mercado (KF) Peter Seier Christensen (NB)

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)

Liberal Alliance, Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	40	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	8
Nye Borgerlige (NB)	4		